ACHTERGROND Graan of kippenvoer strooien in boerenschuren

Kerkuil vangt door sneeuw geen muis meer

Kerkuilen dreigen te verhongeren. De dikke sneeuwlaag zorgt er voor dat de vogels niet meer bij hun prooidier, de muis, kunnen. Vogelwerkgroepen roepen eigenaren van kap- en boerenschuren op om muizen te lokken. „Anders dreigt een ramp."

door **Jan Bengevoord**

ENSCHEDE – Door de aanhoudende winter dreigt een nieuwe ramp voor de kerkuil. Als gevolg van de dikke sneeuwdeken kan de muizenspecialist onder de uilen geen muisje vinden en dreigt-ie massaal te verhongeren.

Door de afgelopen winter halveerde het aantal kerkuilen reeds in Twente en de Achterhoek. Zo daalde het aantal broedende kerkuilen afgelopen voorjaar in Noordoost-Twente van 66 naar 27. „Als dat deze winter door de langdurige sneeuw ook gaat gebeuren, dan dreigt een echte ramp", aldus Johan Drop van natuurwerkgroep De Grutto.

Oorzaak is in de eerste plaats de voorkeur van de *kerkuil* voor muizen *als hoofdvoedsel*. In veel boerenschuren wemelde het vroeger van de muizen en wist de kerkuil zich wel door de *winter te slaan*. Nu zijn muizen in schuren schaars en op de velden en bermen houden muizen zich verscholen onder de sneeuw. „In tegenstelling tot andere uilensoorten, zoals de steenuil, kan de kerkuil nauwelijks ander voedsel vinden. Voor het vangen van vogels is de kerkuil gewoon te traag", aldus Drop.

Om de kerkuil te helpen roepen de vogelwerkgroepen op om het aantal muizen in boerenschuren en kapschuren te stimuleren. Dat is mogelijk door graan, bijvoorbeeld kippenvoer, te strooien. „Ook kan er buitenshuis een muizenruiter worden aangelegd, door graan, stro en takken op elkaar te stapelen. Ook daarmee zorg je voor veel muizen die kerkuilen uitstekend kunnen vangen. Als het niet anders kan, dan kunnen we ook nog eendagskuikens bijvoeren."

De kerkuil is een zeldzame bewoner van boerderijen en schuren in Twente en de Achterhoek. Door de aanhoudende sneeuw dreigen de dieren te verhongeren, omdat ze nauwelijks nog muizen kunnen vangen. foto **Johan Drop**

Ooit kwamen de laatste kerkuilen van Nederland in Twente en de Achterhoek voor en gold de prachtige uilensoort als bijna uitgestorven. Door het grootschalig ophangen van speciale nestkasten bij boeren en buitenlui werd uitsterving voorkomen. Daarbij werd ook veel aandacht besteed aan de inrichting van erven, want het voedselaanbod in de vorm van muizen is van levensbelang.

Met vallen en opstaan nam het aantal kerkuilen toe, ondanks een terugslag in 1997, toen nog vier kerkuilparen in Noordoost-Twente broedden na de strenge winter van 1996/1997. Daarna nam het aantal kerkuilen gestaag toe, met 2008 als recordjaar. „Dat was een heel bijzonder jaar, waarin veel broedparen zelfs twee keer een geslaagd legsel grootbrachten. Soms met heel veel jongen", legt Drop uit.

Inmiddels hangen in Twente en de Achterhoek dankzij de inspanningen van veel vrijwilligers en eigenaren honderden nestkasten in vooral boerderijen en schuren. Om de kerkuilen de winter door te helpen, kunnen ze advies krijgen van lokale beschermers. Informatie via Johan Drop: tel. 0546-442013.